

Aluminium lakbedrijven en de grenzen van hun wendbaarheid



© AG Coating

WHITE PAPER

VOM vzw
Kapeldreef 60
3001 Leuven – Belgium

Tel: +32 (0)16 40 14 20
E-mail: info@vom.be
Website: www.vom.be

De Werkgroep Aluminium werd opgericht in 2008 naar aanleiding van signalen uit de markt en de groeiende nood aan een sterk netwerk voor aluminium lakbedrijven. Immers bepaalde (milieu)technische vraagstukken komen regelmatig terug en zijn voor veel bedrijven een gezamenlijke uitdaging.

De werkgroep biedt een platform waar aluminium coatingbedrijven kennis en ervaring delen rond duurzaamheid: van de voorbehandeling, het werken met gerecycleerd aluminium, actuele trends in poedercoaten, kleurafwijkingen tot het verbeteren van de energie-efficiëntie van moffelovens.

Door deze thema's samen aan te pakken, krijgen bedrijven de kans om oplossingen te verkennen, van elkaar te leren en de technologische en duurzame uitdagingen binnen de sector gezamenlijk aan te gaan. Daarom hebben diverse aluminiumcoatingbedrijven zich verenigd in deze technische werkgroep.



●
Volgende vooraanstaande bedrijven deelden hun expertise en jarenlange ervaring in de alu lakwereld:



- Ludo Appels (CoatR)
- Bruno De Wit (Harol)
- Hilde Discart (AG Coating)
- Mieke Vander Plaetse (Hydro)
- Griet Vandecasteele (Alumeco)

Op 9 maart verscheen in De Tijd een artikel over de wendbaarheid van de Belgische economie. Een letterlijk citaat:

"Het succes van een economie wordt meer en meer bepaald door haar wendbaarheid en aanpassingsvermogen. ... Als we onze welvaart willen veiligstellen of nog versterken, moet onze economie een pak wendbaarder en flexibeler worden. Als we dat niet doen, dreigen we meer en meer terrein te verliezen."

Maar is dit wel een juiste weerspiegeling van onze producerende maakindustrie, meer bepaald van de vele Belgische kmo's die zich voortdurend moeten weren tegen opeenvolgende crisissen? Zij worden immers bij elke marktverschuiving geraakt: aan de vraagzijde, waar de koopkracht van de consument onder druk staat; aan de aanbodzijde, door bevoorradingsproblemen bij leveranciers; via opdrachtgevers die investeringen in innovatie en duurzaamheid on hold zetten; of door overheidsmaatregelen met steeds strengere regelgeving.

Mogen we dit citaat dan zo interpreteren dat oppervlaktebehandelaars, voornamelijk kmo's en familiebedrijven, nochtans onmisbaar in de afwerking en waardecreatie van elk industrieel proces, niet wendbaar genoeg zouden zijn? Of is dat een te kort-door-de-bochtredenering?

Misschien zou net iets minder wendbaarheid onze oppervlaktebehandelaars ten goede komen. Het is vandaag immers genoeg uitdagend om alle toenemende verwachtingen aan de vraagzijde duurzaam te blijven bedienen. Dat stelt althans de Werkgroep Aluminium vast, en we brengen dit graag concreet in kaart aan de hand van enkele actuele markttrends.

Oppervlaktebehandeling is een essentiële, maar vaak een onzichtbare schakel binnen tal van industriële sectoren. Zonder oppervlaktebehandeling is er geen industrie. Toegepast op gepoedercoat aluminium betekent dit: geen esthetische, kleurrijke façades, ramen of afsluitingen; geen corrosiebescherming in agressieve omgevingen of onder zware UV-belasting; en uiteindelijk een aanzienlijke verkorting van de levensduur van bouwproducten.

“

Het brede publiek moet begrijpen hoeveel toegevoegde waarde een dunne coating bijbrengt aan het product.

Niet alleen qua esthetiek maar ook qua corrosiewering en levensduurverlenging.

Werkgroep Aluminium van VOM

Op 12 maart, enkele dagen na het bewuste artikel in De Tijd, bracht een delegatie van lakbedrijven op initiatief van de Werkgroep Aluminium van VOM een bezoek aan poederfabrikant Protech-Oxyplast in Mendonk. Doel van het bezoek was inzicht te krijgen in de vraag hoe ver een lakbedrijf vandaag wendbaar moet zijn om tegemoet te komen aan de wensen van zijn klanten, met name de opdrachtgevers van architecturale bouwelementen.

Het kleuren- en afwerkingsaanbod groeit immers dag na dag. Het blijft niet langer bij de standaard RAL- of NCS-kleurenwaaiers. Poeders worden steeds vaker klant specifiek en zelfs leverancier specifiek geproduceerd, en dat in steeds kleinere hoeveelheden. Hierdoor liggen grote voorraden poeder ongebruikt op het schap in de lakkerij, in afwachting van een nieuwe bestelling en liefst binnen de vervaldatum, want erkend kwaliteitswerk afleveren met "vervallen" poeder blijkt niet toegelaten, ondanks het feit dat hiervoor, voor zover ons bekend, nog geen wetenschappelijk bewijs werd geleverd.

Deze slapende voorraad kost elke dag geld: kosten die reeds werden gemaakt tijdens productie, van mengen tot logistiek, en verder oplopen door transport en opslag. Hoe is dit economisch te verantwoorden in tijden waarin grondstoffen zoals harsen en pigmenten schaars en duur zijn, waarin energie- en loonkosten blijven stijgen en het beleid inzet op minder chemie, minder energieverbruik en minder afval? Iedereen moet mee richting een duurzame en circulaire economie, en onze lakbedrijven staan hier meer dan ooit achter.

Recent werd de uitdaging van nog meer kleuren en afwerking versterkt door een nieuwe trend. Grote spelers in de aluminiummarkt kondigden aan voortaan, zonder prijsconsequenties, over te schakelen naar een nieuwe "standaard": Qualicoat klasse II-poeders.

“

Typisch Belgisch: elke dag opnieuw een nieuw palet aan kleuren aanbieden. Hoogtijd voor uniformiteit want onze troef is kwaliteit!





De voordelen van klasse II-poeders zijn bekend: een gemiddeld 1,5 keer langere levensduur wat betreft kleur- en glansbehoud. Waar bepaalde klasse I-kleuren al na circa tien jaar beginnen te verkleuren of te verkrijten, gebeurt dit bij klasse II-poeders pas na ongeveer 25 jaar in vergelijkbare omstandigheden. Dit is een evolutie die we vol overtuiging ondersteunen als een duidelijke stap richting duurzaamheid. Deze stap kan echter alleen succesvol zijn als de volledige waardeketen mee volgt en erkent welke meerwaarde hiervoor wordt geleverd — tegen een iets hogere, maar eerlijke en rechtvaardige prijs. En precies daar wringt het schoentje.

Een bijkomende uitdaging voor een klein lakbedrijf is dat ook de keuze van poederleveranciers vaak wordt voorgeschreven door grotere spelers in de markt. In sommige gevallen krijgt de loonlakker nog weinig ruimte om zelf een poedermerk te kiezen en verwacht de klant dat er met specifieke producten wordt gewerkt, ongeacht deze beter of slechter scoren dan wat courant gebruikt wordt door de lakker. Tegelijkertijd beschikken kleinere loonlakkers doorgaans niet over dezelfde aankoopvoorwaarden. Dit kan leiden tot een dubbele uitdaging: enerzijds het toepassen van klasse II-poeders zonder dat dit volledig kan worden doorgerekend aan de eindklant, en anderzijds het werken met voorgeschreven poedermerken die vaak gepaard gaan met hogere aankooprijzen.

Tijdens het bezoek aan Oxyplast lichtten Tom Janssens, Key Account Manager en Bernard De Ruelle, R&D manager deze duurzame kwaliteitsverbetering uitvoerig toe. Die zit voornamelijk in het gebruik van hoogwaardigere grondstoffen ten opzichte van deze in klasse I-poeders. Logischerwijs bevinden deze grondstoffen zich in een andere prijscategorie, wat resulteert in een aankoopprijs die voor lakbedrijven gemiddeld 2 tot 2,5 euro per kilogram hoger ligt. Dit lijkt gerechtvaardigd gezien de extra levensduur van circa 15 jaar onder optimale omstandigheden. "Vraag 1" die zich dan opdringt: zullen alle leveranciers deze overstap uniform doorvoeren, of wordt dit opnieuw klant specifiek ingevuld?

Loonlakkers trekken vandaag de kar van duurzaamheid en zijn dan ook bereid de overstap van klasse I naar klasse II markt breed te maken. Dit laat toe het voorraadbeheer te vereenvoudigen en productieprocessen te optimaliseren, op het eerste gezicht een win-win. Voor de loonlakker betekent dit echter een margedaling van ongeveer 3 à 3,5% indien deze hogere poederkost wordt doorberekend zonder prijsaanpassing richting klant.

In de huidige economisch onzekere tijden blijkt het bijzonder moeilijk om prijsverhogingen te vragen die deze meerkosten compenseren. De klant betaalt vandaag, niet over 25 jaar. De laagste prijs wint nog te vaak. "Vraag 2": kan de versnelde duurzaamheidsrapportering hier geen objectieve rol spelen bij de selectie van onderaannemers?

Nochtans is het aandeel van poedercoating op aluminium bouwproducten verwaarloosbaar in verhouding tot de kostprijs van een volledig bouwproject. Wanneer men de meerwaarde van klasse II-poeders in rekening brengt, zou er eigenlijk geen discussie mogen zijn over het aanvaarden van een beperkte prijsverhoging bij de (loon)lakker.

Onderstaand rekenvoorbeeld maakt dit duidelijk.

Meerkosten klasse II poeders in een totaal bouwproject

Voorbeeld: een bouwproject met 1200 m ² alu gevelpanelen	Berekening	Resultaat
Poederverbruik	$1200 \times 0,125 \text{ kg/m}^2$	150 kg poeder
Meerkost klasse II	$150 \times 2,5\text{€/kg}$	375€
Gevelpanelen (materiaal + montage)		
Typische prijs 300 – 600€/m ² , neem gemiddeld	450€/m ²	
Totale gevelkost	$1200 \times 450\text{€}$	540.000€
Impact op gevel		
% meerkost	$375 / 540.000 \times 100$	0,07%
Impact op totaal project		
Gevel =gemiddeld 15 – 25% van het volledige project	20%	
Totale bouwkost	$540.000 / 0,20$	2.700.000€
% meerkost totaal	$375 / 2.700.000 \times 100$	0,014%

De conclusie is duidelijk

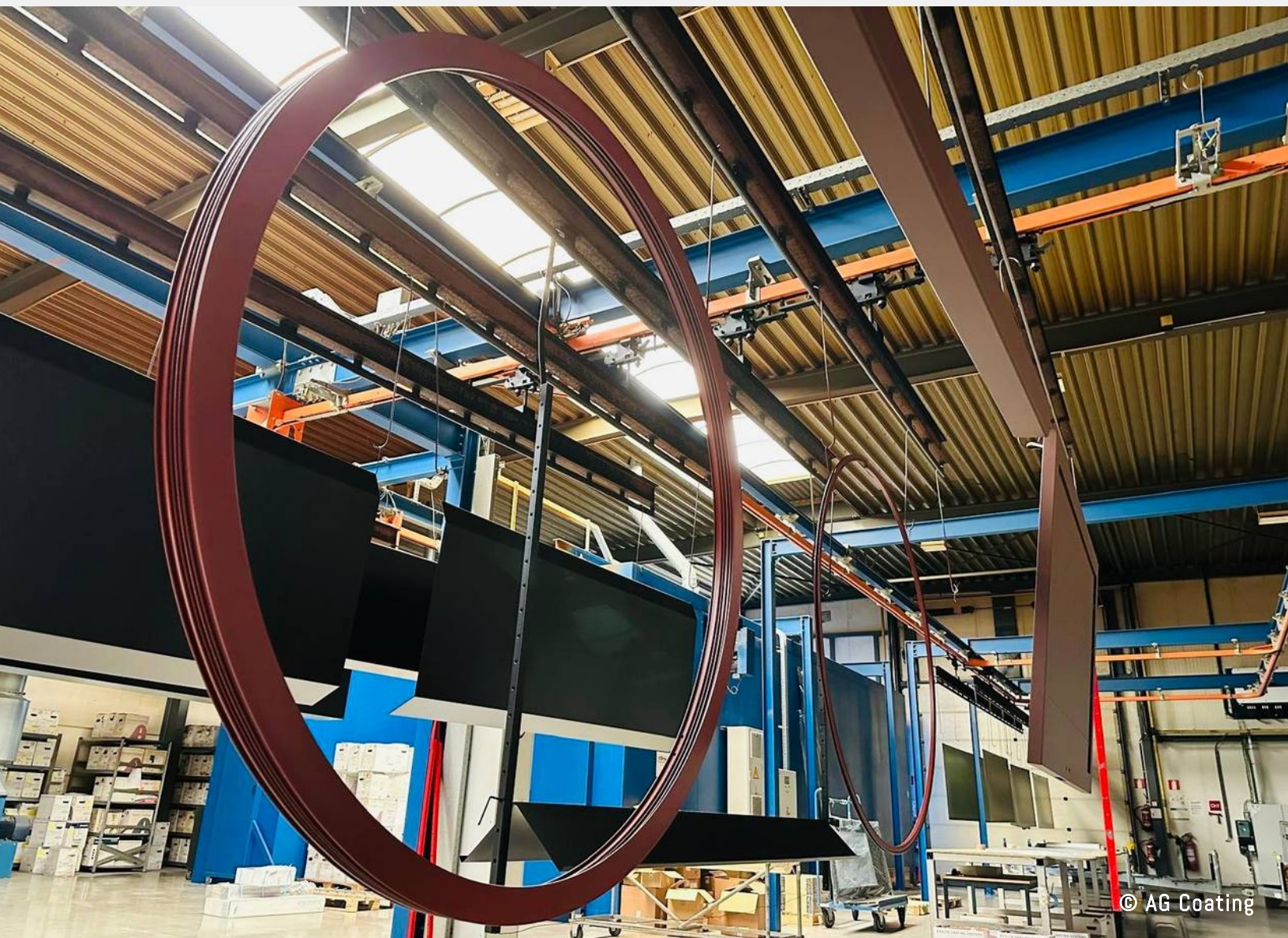
Voor slechts 0,014% extra wordt de levensduur van de gecoate aluminium gevel met ongeveer 15 jaar verlengd of uitgebreid!

"Vraag 3" die dan bovenkomt: Wat wil een gebruiker nog meer?

Het is toch "vreemd" dat de lakker dit niet of moeilijk kan doorberekenen aan zijn klant! De regel "goedkoop is uiteindelijk duurkoop" gaat hier blijkbaar niet op. Anderzijds wordt de impact van de energiecrisis met de actuele stijgende brandstofprijzen (olie en gas) zonder moeite aanvaard om de prijs/m² lakwerk te laten stijgen. Voldongen feit, geen discussie! Dus, het besef dat we nog veraf zijn van een redelijk aandeel aan hernieuwbare energie in onze industrie wordt gemakkelijker aanvaard dan een kleine meerprijs die de levensduur van architecturale toepassingen met 15 jaar zou verlengen? Blijkbaar heeft men geen idee hoeveel energie we dan wel zouden besparen.

Het pleidooi van de WG aluminium is samen over de hele waardeketen aan hetzelfde touw in dezelfde richting duurzaamheid trekken want "Je kan zo hard gaan als je wilt, alleen te samen keert het tij", aldus een bekende Belgische rapper. Het is duidelijk dat meer dan ooit de WG Aluminium gelooft in de kracht van samenwerking.

● Auteurs: Veerle Fincken (VOM) en Appels (Coatr)





VOM vzw is een actieve, technische vakvereniging in het domein oppervlaktebehandeling van materialen in België. Momenteel hebben 260 bedrijven een lidmaatschap afgesloten.

VOM groepeert zowel loonbedrijven als opdrachtgevers, geïntegreerde bedrijven, leveranciers van producten of apparaten, onderzoekscentra en universiteiten.

Het is de opdracht om algemene en technische informatie over allerlei coatingprocessen te verspreiden via netwerkactiviteiten, cursussen, trainingen, bedrijfsbezoeken, studiedagen en publicaties, netwerkevents, alsook om onze branche te vertegenwoordigen bij industrie en overheid.

Alle disciplines van de oppervlaktebehandeling maar ook milieu, veiligheid en kwaliteit komen ruim aan bod.
